

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

LEGE pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind măsurile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2025/1106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1. Sursa proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ este inițiat de Ministerul Apărării Naționale.

2.2. Descrierea situației actuale

Având în vedere faptul că războiul de agresiune purtat de Rusia împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia asupra securității europene și mondiale constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană, Consiliul European, reamintind Declarația de la Versailles din 11 martie 2022 și Busola strategică pentru securitate și apărare aprobată la 21 martie 2022, a subliniat faptul că Europa trebuie să-și întărească suveranitatea, să își asume o mai mare responsabilitate pentru propria sa apărare și să fie mai bine pregătită să acționeze și să facă față în mod autonom provocărilor și amenințărilor imediate și viitoare. În cadrul Consiliului European, toate statele membre s-au angajat să își consolideze gradul general de pregătire pentru apărare, să reducă dependențele strategice, să abordeze deficitele în materie de capacități critice și să consolideze, în consecință, baza industrială și tehnologică de apărare europeană (EDTIB) în întreaga Uniune, astfel încât Uniunea să fie în măsură să furnizeze mai bine echipamente în cantitățile și ritmul accelerat necesare.

Această situație excepțională justifică adoptarea unor măsuri urgente, fiind instituit un instrument temporar cu scopul de a acorda asistență financiară prin adoptarea Regulamentului (UE) 2025/1106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare, denumit în continuare instrumentul SAFE. Regulamentul (UE) 2025/1106 oferă asistență financiară statelor membre, permițându-le să realizeze investiții publice urgente și majore în sprijinul industriei europene de apărare, ca răspuns la actuala situație de criză.

Contextul strategic în care România își apără interesele și își promovează obiectivele naționale de securitate este caracterizat de concurența geopolitică între actorii cu interese globale sau regionale, de un dinamism ridicat, de volatilitate/instabilitate și de imprevizibilitate. La nivel regional și subregional, mediul de securitate se află într-

nouă fază de reconfigurare. Dinamica actuală de securitate poate afecta atât direct, cât și indirect starea de securitate a României și siguranța cetățenilor săi.

În acest context, apartenența României la UE și NATO determină asumarea unor responsabilități de importanță critică pe linia asigurării stabilității regionale, generând deopotrivă riscuri și garanții suplimentare de securitate.

Dezvoltarea și menținerea unor capabilități de apărare robuste și reziliente, credibile, interoperabile, flexibile și eficiente, destinate atât îndeplinirii angajamentelor asumate ca urmare a calității de stat membru UE și NATO, cât și descurajării unei posibile agresiuni și articulării unui răspuns adecvat la provocările actuale și viitoare ale mediului de securitate, inclusiv în spectrul neconvențional, hibrid, reprezintă condiții esențiale pentru îndeplinirea obiectivelor politicii de apărare a României.

În circumstanțele descrise, este imperios necesară efectuarea de investiții urgente și majore în industria de apărare, în scopul creării și sporirii rapide a capacităților de producție a acesteia, al îmbunătățirii disponibilității în timp util a produselor din domeniul apărării și al accelerării adaptării sale la schimbări structurale, prin utilizarea asistenței financiare acordate în cadrul instrumentului SAFE.

Prin prezentul proiect de act normativ, se stabilesc măsurile naționale în vederea implementării Regulamentului (UE) 2025/1106 și se creează mecanismele pentru punerea în aplicare a Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-43/30.04.2025 în ceea ce privește responsabilitățile instituțiilor guvernamentale.

Proiectul de act normativ statuează etapele, autoritățile publice implicate și actele juridice prin care se stabilesc cerințele de cooperare rezultate din negocierea cooperării dintre Cancelaria Prim-Ministrului cu statele eligibile, potrivit prevederilor Regulamentului (UE) 2025/1106 și instituie cadrul normativ pentru statuarea legăturii dintre cerințele stabilite de Cancelaria Prim-Ministrului și cerințele autorității contractante, stabilite potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 114/2011 privind atribuirea anumitor contracte de achiziții publice în domeniile apărării și securității, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Totodată, având în vedere prevederile art. 19 din Regulamentul (UE) 2025/1106, în sensul utilizării procedurii de negociere fără publicarea unui anunț de participare, luând în considerare complexitatea ridicată a sistemelor pentru a căror achiziție se are în vedere accesarea instrumentului SAFE și necesitatea utilizării resurselor bugetare în condiții optime de cost-eficiență, este necesară stabilirea anumitor repere pentru identificarea operatorilor economici avuți în vedere pentru atribuirea contractului de achiziție publică sau statul membru/organizația internațională prin care se va realiza achiziția în comun, după caz.

De asemenea, situația extraordinară și urgența sunt justificate și din prisma termenului impus prin prevederile art. 7 din Regulamentul (UE) 2025/1106, potrivit căroră, până la 30 noiembrie 2025, un stat membru care intenționează să primească asistență financiară în cadrul instrumentului SAFE transmite Comisiei o cerere, însoțită de un plan de investiții pentru industria europeană de apărare, coroborat cu faptul că majoritatea etapelor procedurale descrise prin prevederile prezentului proiect de act normativ sunt prevăzute a fi desfășurate înaintea inițierii procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, conform prevederilor Ordonanței de

urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Pe cale de consecință, prezenta situație extraordinară nu permite încadrarea în termenele aferente procedurilor parlamentare obișnuite pentru elaborarea unui proiect de lege, întrucât depășirea termenelor prevăzute în Regulamentul (UE) 2025/1106 ar conduce la imposibilitatea de a beneficia de asistența financiară acordată în cadrul instrumentului SAFE, motiv pentru care se impune adaptarea soluției normative la caracterul de urgență existent.

Totodată, având în vedere actualul context geopolitic caracterizat de deteriorarea semnificativă a situației în materie de securitate, coroborat cu amploarea și rapiditatea cu care statele membre sunt obligate să-și sporească investițiile în capacitățile de producție industrială în domeniul apărării prin raportare la impactul major al acestora asupra finanțelor publice disponibile la nivel național, într-un interval scurt de timp, considerăm că nevalorificarea posibilităților de utilizare a asistenței financiare acordate în cadrul instrumentului SAFE este de natură a aduce grave atingeri interesului public național.

Pentru asigurarea transparenței și tratamentului egal, se realizează analiza propunerilor primite la solicitările de informații de către un grup de lucru condus de șeful Cancelariei Prim-Ministrului, format din reprezentanți ai Cancelariei Prim-Ministrului, ai autorității publice beneficiare și ai Ministerului Economiei, Digitalizării, Antreprenoriatului și Turismului, rezultatul fiind materializat printr-un document de analiză, propus spre aprobare Consiliului Suprem de Apărare a Țării, autoritate investită cu organizarea și coordonarea unitară a activităților care privesc apărarea țării și siguranța națională, potrivit dispozițiilor art. 1 din Legea nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare. Totodată, în temeiul prevederilor art. 4 lit. f) pct. 1 și pct. 20 din aceeași lege, referitoare la atribuțiile Consiliului Suprem de Apărare a Țării privind aprobarea orientărilor de bază în domeniul relațiilor internaționale și a rapoartelor și informărilor prezentate de conducători ai organelor administrației publice privind securitatea națională, a fost adoptată Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-43/30.04.2025, iar pentru realizarea mecanismelor de punere în aplicare a prevederilor acesteia este necesară crearea cadrului normativ prin prezentul proiect de ordonanță de urgență.

Instituirea cadrului normativ privind reglementarea competențelor de realizare a achizițiilor în comun cu alte state este necesară, deoarece, în prezent, nu există o prevedere legală care să permită unei autorități contractante să semneze contracte de achiziție publică în comun cu alte state, precum și alte înscrisuri solicitate de către statele cu care se efectuează achizițiile în comun.

Totodată, pentru realizarea și derularea achizițiilor asociate programelor de înzestrare prin utilizarea instrumentului SAFE, este necesară asigurarea unei resurse umane calificate, ce nu poate fi atrasă în prezent din cauza restricțiilor impuse de prevederile art. VII alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare. În acest sens, prin prezentul proiect de act

normativ se propune instituirea unei derogări de la articolul anterior menționat, în sensul reglementării posibilității de ocupare prin concurs sau examen a posturilor vacante din compunerea și subordinea nemijlocită a Direcției generale pentru armamente din Ministerul Apărării Naționale, precum și a posturilor vacante din celelalte autorități publice din cadrul Forțelor Sistemului Național de Apărare, în limita a câte 10 posturi, cu încadrarea în limitele bugetare aprobate.

Având în vedere nivelul de încadrare a resursei umane, insuficient pentru inițierea și derularea proiectelor aferente instrumentului SAFE, propunerea este necesară pentru asigurarea personalului minim necesar în Direcția generală pentru armamente în vederea îndeplinirii atribuțiilor și responsabilităților ce-i revin potrivit Regulamentului (UE) 2025/1106, Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-43 din 30.04.2025, pentru derularea programelor esențiale de înzestrare, pentru inițierea și derularea procedurilor specifice emise în situația aplicării art. 346 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pentru inițierea și derularea procedurilor de atribuire în contextul suplimentării accelerate a fondurilor necesare înzestrării. Prin urmare, se impune instituirea unor derogări de la prevederile art. VII alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, cu modificările și completările ulterioare, și de la prevederile art. XXII din Legea nr. 141/2025 privind unele măsuri fiscal-bugetare, cu modificările și completările ulterioare, întrucât, în situația dată, nu sunt incidente excepțiile deja stabilite de la restricțiile prevăzute în actele normative anterior menționate. În acest context, precizăm faptul că posturile prevăzute a fi ocupate au fost vacantate anterior intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 156/2024, cu modificările și completările ulterioare, și nu sunt posturi unice.

De asemenea, pentru optimizarea demersurilor necesare în cazul deplasărilor în străinătate, efectuate în scopul inițierii și/sau derulării achizițiilor din domeniile apărării și securității, este necesară instituirea unei derogări de la prevederile art. IV alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 26/2012 privind unele măsuri de reducere a cheltuielilor publice și întărirea disciplinei financiare și de modificare și completare a unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 16/2013, cu modificările și completările ulterioare, astfel încât delegațiile Ministerului Apărării Naționale și ale celorlalte autorități publice să poată depăși două persoane, în cazul deplasărilor în străinătate efectuate în scopul inițierii și/sau derulării achizițiilor din domeniile apărării și securității, cu aprobarea ministrului sau a conducătorului autorității publice respective.

Totodată, este necesară instituirea unor soluții normative adaptate la caracterul de urgență și la scopul achizițiilor derulate prin utilizarea instrumentului SAFE, în vederea eficientizării demersurilor procedurale necesare în cazul inițierii procedurilor de atribuire, circumscrise dispozițiilor art. 51 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2011, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 195/2012, cu modificările și completările ulterioare, respectiv prevederilor art. 4 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 124/2023 privind derularea operațiunilor de cooperare tehnologică și industrială în domeniile apărării și securității, inițierea, organizarea și funcționarea Agenției Române de Cooperare Tehnologică și Industrială.

pentru Securitate și Apărare și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare.

În ceea ce privește cooperarea în domeniul armamentelor, este necesară instituirea unei reglementări explicite privind desfășurarea activităților de cooperare la nivel național și internațional în acest domeniu, exercitarea atribuțiilor de director național pentru armamente de către șeful Direcției generale pentru armamente din Ministerul Apărării Naționale, precum și modalitatea de fundamentare a poziției naționale în cadrul reuniunilor/activităților specifice. Reglementarea propusă creează cadrul normativ pentru fundamentarea poziției naționale, a colaborării interinstituționale, precum și definirea rolului și a competențelor directorului național pentru armamente. În acest scop, este necesară modificarea și completarea Legii nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

De asemenea, pentru claritatea și predictibilitatea normei, este necesară eliminarea sintagmei *asistența de securitate*, prin modificarea dispozițiilor art. 61 din Legea nr. 346/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, întrucât aceasta nu este definită expres și este susceptibilă de interpretări diferite. Totodată, având în vedere necesitatea stringentă de consolidare a cooperării dintre statele membre în cadrul achizițiilor publice în domeniul apărării se propune completarea textului normativ.

În scopul consolidării industriei naționale de apărare, prezentul proiect de act normativ propune reglementarea problematicii privind rezultatele activității de cercetare-dezvoltare și documentațiile tehnice aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale, astfel încât să poată fi valorificate de operatorii economici din industria de apărare pentru re tehnologizarea și modernizarea capacităților de producție pentru apărare, în vederea realizării de produse și servicii necesare cerințelor de înzestrare ale forțelor sistemului național de apărare și conforme standardelor NATO și UE. De asemenea, acestea pot constitui bază pentru activități inovatoare în domeniul cercetării științifice și dezvoltării tehnologice care să conducă la creșterea performanțelor echipamentelor militare. Prin punerea la dispoziție a rezultatelor activității de cercetare-dezvoltare și a documentațiilor tehnice aflate în administrarea Ministerului Apărării Naționale, se asigură transferul tehnologic al rezultatelor cercetării către industrie și revitalizarea cercetării în domeniul militar și a industriei de apărare.

2.3. Schimbări preconizate

Prin proiectul de act normativ, se reglementează mecanismele necesare aplicării Regulamentului (UE) 2025/1106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a instrumentului SAFE și Hotărârii Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. S-43/30.04.2025, în ceea ce privește responsabilitățile instituțiilor guvernamentale.

2.4. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 3-a
Impactul socioeconomic

3.1. Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ.

Nu este cazul.

3.2. Impactul social

Nu este cazul.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Nu este cazul.

3.4. Impactul macroeconomic

3.4.1. Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Nu este cazul.

3.4.2. Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Nu este cazul.

3.6. Impactul asupra mediului înconjurător

Nu este cazul.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Nu este cazul.

3.8. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Nu este cazul.

3.9. Alte informații

Nu este cazul.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri

- în mii lei (RON) -						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						
b) bugete locale:						
(i) impozit pe profit						

c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară. Nu este cazul.						
4.8. Alte informații						

Secțiunea a 5-a
Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Nu este cazul.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Nu este cazul.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

Proiectul de act normativ este compatibil cu legislația comunitară în domeniul achizițiilor publice, fiind elaborat pentru instituirea mecanismelor prevăzute în Regulamentul (UE) 2025/1106.

5.3.1. Măsuri normative necesare transpunerii directivelor UE

Nu este cazul.

5.3.2. Măsuri normative necesare aplicării actelor legislative UE

Nu este cazul.

5.4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Nu este cazul.

5.6. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 6-a
Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Nu este cazul.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

Nu este cazul.

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Nu este cazul.

6.5. Informații privind avizarea de către:

a) Consiliul Legislativ

Proiectul prezentului act normativ a fost avizat de Consiliul Legislativ prin avizul nr. 918/2025

b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării

Consiliul Suprem de Apărare a Țării a transmis avizul nr. 119/2025

c) Consiliul Economic și Social

Nu este cazul.

d) Consiliul Concurenței

Nu este cazul.

e) Curtea de Conturi

Nu este cazul.

6.6. Alte informații

Nu au fost identificate.

Secțiunea a 7-a

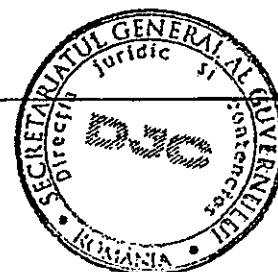
Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ	Au fost respectate dispozițiile art. 7 alin. (13) din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare. a) Proiectul de act normativ a fost publicat pe site-ul Ministerului Apărării Naționale la data de 03.09.2025.
7.2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.	Nu este cazul.

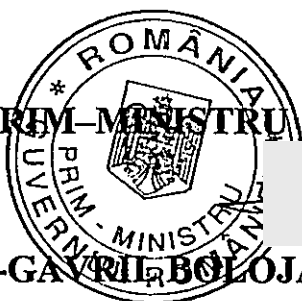
Secțiunea a 8-a

Măsuri privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ

8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ Se va emite un ordin al ministrului apărării naționale, în situația prevăzută la art. 15 pct. 3.
8.2. Alte informații Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind măsurile de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2025/1106 al Consiliului din 27 mai 2025 de instituire a Instrumentului „Acțiunea pentru securitatea Europei” (SAFE) prin consolidarea industriei europene de apărare, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative.

ILIE-GAVRIEL BOLOJAN

